

Oud Nieuws

Uit: Natuurlyke Historie of Uitvoerige beschrijving der Dieren, Planten en Mineraalen, volgens het Samenstel van den Heer Linnaeus, Amsterdam 1763.

De Kievit

Deeze Vogel is zeer bekend wegens het Geluid, dat hy maakt, 't welk aanleiding tot de laatstgemelde benamingen gegeven heeft. Dit Geluid dient zekerlyk, in zommige gevallen, om zyne aandoeningen, van vreeze, spyt of woede, uit te drukken. Men wil dat zy, hoe verder van hun Nest, hoe sterker schreeuwen; om den genen, die naar 't zelve zoekt, te misleiden. Wat hier van zy, hunne manier van Vliegen, of dit Geluid, verraadte. Gemeenlyk bestaat hun Voedzel in Aardwormen of andere Infekten, 't zy kruipende 't zy vliegende. Men zietze, by groote troepen, in de uitgestrekte Mocras-Landen van Lithauwen, en in de akeelige Wildernissen aan de Grenzen van Pruiffen, overwinteren. Van daar komen zy, zo 't schynt, tegen 't Voorjaar Westwaards, om te broeden in de Grazige Weiden van de Nederlanden, Vrankryk en Engeland, alwaar hunne Eijeren, die men 'er in Maart en April vindt, een groote Lekkerny zyn.

Op dat nu, onder 't voorwendzel van Kievits-Eijeren te zoeken, de Nesten van Patryzen en dergelyk Edel Gevogelte niet gestoord of beroofd mogten worden, zo is daar omtrent bepaling gemaakt. In Vriesland is het, volgens het Reglement wylen zyner Doorlugtige Hoogheid op de Jagt, van den 30 January 1750, verboden, eenige Endvogels, Kievits of dergelyke Vogelen Eijeren op te raapen, of die te verkoopen, van den 1 Mey tot den 5 Augustus, op de verbeurte van tien Guldens. In 't Stigt van Utrecht werdt, door de nieuwe Ordonnantie op de Jagt, van den 18 September des zelfden Jaars, het zoeken, rooven of verkoopen, van Kievits, Maarlen, Wulpen, of dergelyker Vogelen Eijeren, na primo Mey verboden, op een boete van 12 Guldens, zo wel by den kooper, als zoeker, roover of verkooper, te verbeuren. Volgens het 42. Artikel van het

Plakkaat op de Houtvestery en Jagt, in Holland en Westfriesland, van den Jaare 1684, mogen geen Kievits, Maarlen, Wulpen of andere Vogelen Eijeren, gezogt of verkogt worden, op de Boete van 3 Pond, zo voor kooper als verkooper. Ook staat in de Ordonnantie op de Houtvestery en Jagt, van den Prins Erfstads- houder den 3 Augustus 1750 gearresteerd, dat men niet, dan met verlof van den Houtvester, Patrys-, Faifant-, Kievits- en andere Eijeren zoeken mag (*). De Boeren egter, in Westfriesland, zoeken de Kievits-Eijeren onbeschroomd en brengenze, als 't in de tyd is, by honderden ter Markt; doch wy hebben hier voor gezien, dat de Westfriezen zig aan 't Gezag van den Houtvester niet onderworpen agten.

De Kievit is een der fraaiste Vogelen van ons Land. Hy heeft omtrent de grootte van een Duif, maar zyn Pooten zyn veel langer. De kleur is van boven groenagtig, met een weerschyn van Purper en Goud, van onderen wit: de Staartpennen zyn ten deele wit, ten deele zwart: de Kop is zwartagtig groen, met een zware streep onder de Oogen en een afhangende zwarte Kuif, die veel korter is in 't Wyfje, dat ook kleinder is, doch voor 't overige naauwlyks van 't Mannetje verschilt. Hy vliegt zeer gezwind, en alles zweemt naar vlugheid.

Op sommige plaatsfen maaken de Vogelaars hun werk van de Kieviten met Slagnetten te vangen, om die tot Spyze te verkoopen. Jong vindt men ze, inderdaad, niet onsmakelyk, vet en welgevoed in 't Najaar, geevende een Voedzel dat gemakkelyk te verteeren, doch niet zeer voedzaam is. Sommigen hebben hetzelfde tot versterking der Zenuwen en Hersenen aangepreezen.